

Дойчик О.Я.

Карпатський національний університет ім. В. Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна)

Яцишин В.Т.

Карпатський національний університет ім. В. Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна)

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ БЛЕНДИНГ У КІНОДИСУРСІ

(на матеріалі телесеріалу *Anne with an E* (2017))

Розвідка виконана у руслі теорії концептуальної інтеграції Жилія Фоконьє і Марка Тернера (Fauconnier, Turner, 1998), основним положенням якої є те, що метафоричні (і неметафоричні) проєктування відбуваються, зазвичай, не тільки на основі перехресного мапування з домену джерела на домен цілі, а на основі складнішої когнітивної операції концептуальної інтеграції, тобто багатомасштабного проєктування з більшої кількості ментальних просторів у простір бленду з власною емергентною структурою, що забезпечує основні інференції щодо висловлення (Fauconnier, Turner, 1998: 134-136). Матеріалом для дослідження обрано телесеріал *Anne with an E* (2017).

Головна героїня телесеріалу, Енн, живе у світі книг, у всьому бачить поезію та має багату уяву, тому для її мовлення (і світовідчуття) притаманне бачення звичних речей і явищ у незвичному для нас світлі, поєднання властивостей різних речей для створення свого власного образу. З точки зору інтеграції властивостей різних явищ для створення певного образу (бленду) цікавими є епізоди, де Марилла навчає Енн молитися. Розглянемо деякі уривки:

(1) Marilla: *well, say your prayers and go to bed*

Anne: *I never say any prayers*

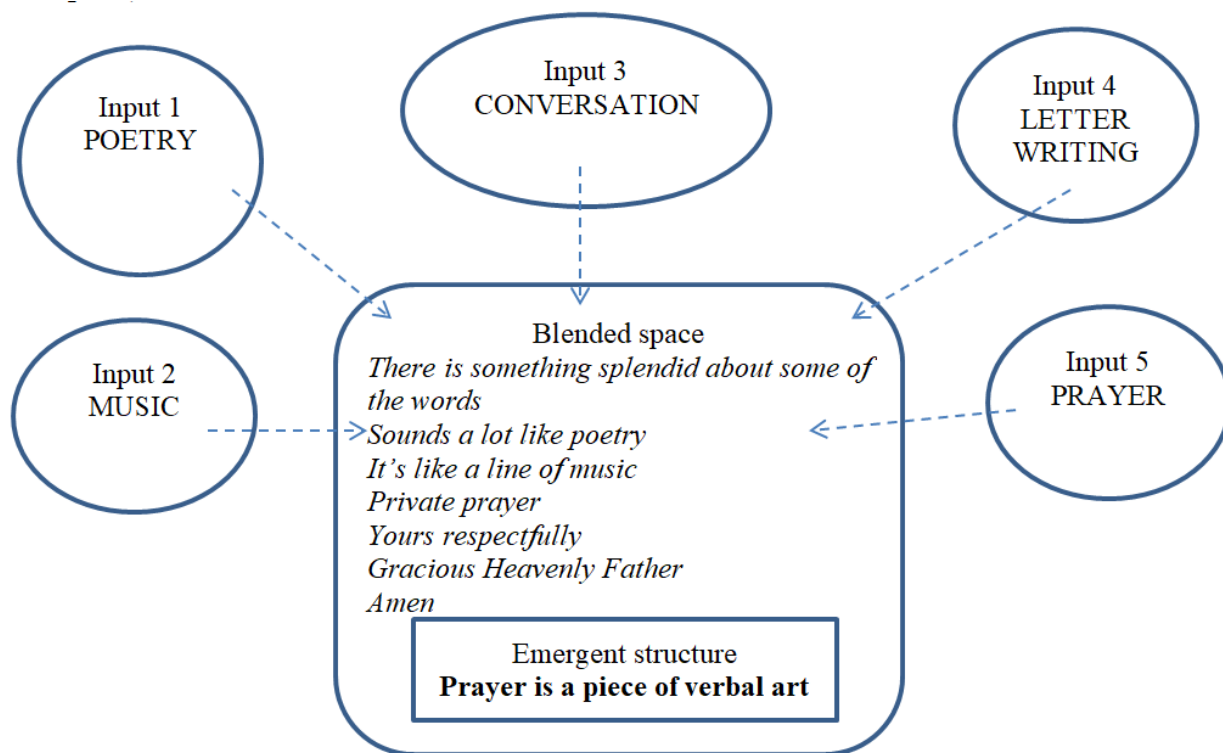
Marilla: *What?*

Anne: *Well, I said them at the asylum Sunday School. I liked the catechism. There is something splendid about some of the words. "Infinite and unchangeable." It's not quite poetry, but it sounds a lot like it, doesn't it?*

Marilla: *We are not talking about poetry, Anne. We're talking about prayers.* (S. 1, Ep. 1).

- (2) Later: Anne **singing** the prayer: *"And the power and the glory forever amen". I like this prayer, it's lovely "Our Father who art in heaven, hallowed be thy name!" It's like a line of music* (S. 1, Ep. 1).
- (3) Anne: **Gracious Heavenly Father... That's what ministers say in church**, so I suppose it's all right for **private prayer**?.. Gracious Heavenly Father. I thank Thee for the White Way of Delight and the Lake of Shining Waters and for dear Belle and the lovely Snow Queen. I'm really extremely grateful for them. And that's all the blessings I can think of just now to thank Thee for. And as for the things I want, they are so numerous, that it would take me a great deal of time to name them all, so I shall only mention the two most important. Please, let me stay at Green Gables. Please, let me be good-looking when I grow up. **Yours respectfully, Anne Shirley....** Oh, I've just realized. **I should have said 'amen' in place of 'yours respectfully'** the way ministers do (S. 1, Ep. 1).

Цінність молитви для Енн спершу полягає в тому, що молитва нагадує поезію, а згодом виявляється, що її можна і співати (5). Як видно зі схеми

Мал. 1. Мережа концептуальної інтеграції для метафори
PRAYER IS A PIECE OF VERBAL ART

багатомасштабної (*multiple-scope network*) мережі концептуальної інтеграції (мал. 2.1.), з вхідних просторів 1 і 2 (*input 1, input 2*), які базуються на доменах POETRY і MUSIC, в бленд проєктуються такі властивості, як ‘цінність і довершеність красивих слів’ і ‘мелодика, ритм, мелодійність, можливість співати’ відповідно.

Пізніше цінність молитви для Енн проявляється в тому, що її можна сприймати як розмову (чи листування), а Енн більше за все на світі любить розмовляти з іншими. З вхідного простору 3 (*input 3*), який базується на домені CONVERSATION, у бленд проєктуються такі ознаки молитви, як ‘приватна розмова, діалог, можливість звернутися, попросити, подякувати’. З вхідного простору 4 (*input 4*), який базується на домені LETTER WRITING, проєктуються певні ознаки стилю листування (*yours respectfully*). Цільовий домен PRAYER, представлений вхідним простором 5 (*input 5*), також проєктує у простір бленду певні стильові ознаки, відповідну лексику і церковні правила, які Енн переносить на правила особистої молитви (*Thee; Gracious Heavenly Father... That's what ministers say in church; amen*).

Отже, в результаті інтеграції певних елементів доменів POETRY, PRAYER, MUSIC, CONVERSATION, LETTER WRITING виникає образ (емергентна структура) сприйняття молитви у розумінні Енн: ***розмова з Богом, до якої можна підійти творчо: заспівати або сказати віршами, ще один вид словесного мистецтва (emergent structure in blended space)***.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Fauconnier, G., Turner, M. (1998). Conceptual Integration Networks. *Cognitive Science*, Vol. 22(2), pp. 133-187.
2. Anne with an E (2017). URL: <https://ling-online.info/en/videos/serials/anne-with-an-e/>